

Ołów, Marcin / Stankiewicz, Michał

"Ekologia rodziny ludzkiej", red. J. M. Dołęga, J. W. Czartoszewski, Olecko 2000 : [recenzja]

Studia Teologiczne 19, 463-464

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

J. M. Dołęga i J. W. J. Czartoszewski (red.), *Ekologia rodziny Ludzkiej*, Episteme 7/2000) AUM, Olecko 2000, ss. 356.

Ekologia rodziny ludzkiej ma swoją treść i zakres, którą przedstawiają autorzy niniejszej pracy. Ekologia rodziny wchodzi w obszar problematyki rodzinnej. Pełne jej poznanie a przede wszystkim zrozumienie jest podejmowane inderdyscyplinarnie, a więc z punktu widzenia socjologii, biologii, medycyny psychologii, filozofii i politologii. Każda z tych dziedzin kładzie nacisk na inny wymiar rodziny, chociaż sam przedmiot rodziny rozumiany jest podobnie.

W prezentowanej pracy autorzy przypominają tradycyjne rozumienie rodziny, jej funkcjonowanie, przedstawiają ją jako pewien model życia we współczesnym społeczeństwie. Autorzy proponują także ekologiczne spojrzenie na rodzinę, jako jednostkę społeczną. W książce podjęta została dyskusja na temat rodziny i jej potrzeb w obecnych czasach. Treść dzieła to dyskusja nad potrzebami, osiągnięciami, które są częściowo realizowane i zaspokajane wobec rodziny. W tym i tym zwrócono uwagę przede wszystkim na takie problemy jak: stworzenie warunków do samodzielnego funkcjonowania rodziny, która powinna mieć, i ma udział w budowie społeczeństwa. Zwrócono uwagę na przyszłość, tzn. na zmiany pokoleń rodzinnych od których będzie zależał dalszy rozwój narodu. Rozważano możliwość udzielenia pomocy rodzinie w uzyskaniu samodzielności finansowej, poprawieniu warunków mieszkalnych, przygotowaniu dzieci i młodzieży do pełnienia funkcji rodzinnych, zapewnieniu rodzinie – jako podstawowej jednostce społecznej – bezpieczeństwa materialnego i samodzielności. Podjęto także problem tworzenia i zapewnienia nowych miejsc pracy. Dyskutowano nad walką z obecnym bezrobociem, od którego zależy dalszy wyż lub niż demograficzny. W książce rozważany i akcentowany jest proces wychowawczy młodego człowieka, który jest ważnym czynnikiem warunkującym dobrą kondycję rodziny w przyszłości, szczególnie tej najbliższej. Autorzy ukazują obecne zagrożenia na które może na potknąć się rodzina, a które mogą być przyczyną jej upadku lub rozbicia. Zwrócono uwagę na szerzącą się patologię, przemoc i pornografię, które degradowały młode pokolenie. Oprócz wyżej wymienionych czynników, ukazane są problemy osób studiujących, od których w przyszłości będzie zależał „byt” ich rodzin. Wskazano na zwiększenie liczby miejsc na uczelniach (jest to spowodowane wzrostem liczby studiującej młodzieży), podkreślono potrzebę zwiększenia wydatków na edukację, a także ułatwienie studiowania, poprzez udzielanie kredytów dla studentów. Podjęto też dyskusję nad stanem fizycznego i psychicznego zdrowia polskiej rodziny, a także uwzględniono potrzeby i problemy osób niepełnosprawnych.

Ważną funkcję pełni i odgrywa w życiu rodziny dziecko. Tematyce ochrony życia ludzkiego, jako wartości fundamentalnej poświęcono sporo

uwagi. Także debatowano nad pomocą dzieciom opuszczonym i osieroconym. Zaproponowano tworzenie nowych rodzin zastępczych, które miałyby pozytywny sens nad rozwojem i kształtowaniem się dziecka w rodzinie. Ponadto omówiono problem separacji, która służy do wspomagania rodzinom wyzbycia się wszelkich trudności.

Ogólnie należy stwierdzić, iż dzieło pt. *Ekologia rodziny ludzkiej* jest napisane językiem dość łatwym, zrozumiałym i komunikatywnym. Książka zawiera i podejmuje wiele wątków, problemów, które nie sposób omówić do końca, a są one kierowane ku obecnej rodzinie. Jest to ciekawa praca, warta do przeczytania i przemyślenia, ponieważ daje młodemu człowiekowi głębsze poznanie stosunków panujących w rodzinie, która odgrywa ważną rolę w życiu narodu jak i całego społeczeństwa.

Marcin Ołów i Michał Stankiewicz

Stanisław Dziekoński, *Wychowanie w nauczaniu Kościoła od XIX w. do Soboru Watykańskiego II*, UKSW Warszawa 2000, ss. 196.

Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie daje do rąk pedagogów pozycję książkową porządkującą i analizującą wypowiedzi papieży dotyczące podstaw wychowania na przestrzeni 160 lat od Piusa VII (1800-1823) do Jana XXIII (1958-1963). Autorem pracy jest ks. Stanisław Dziekoński adiunkt Katedry Historii Katechezy Instytutu Teologii UKSW, który jednocześnie prowadzi zajęcia w Katedrze Teologii Pastoralnej Małżeństwa i Rodziny Instytutu Studiów nad Rodziną UKSW oraz wykłada katechetykę w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży. Książk Stanisław znany jest również jako współautor podręczników do katechezy szkolnej, oraz autor i redaktor materiałów pomocniczych do katechez szkolnych i pozaszkolnych. Wreszcie jako organizator kilku konferencji i sympozjów naukowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym.

Praca składa się z czterech rozdziałów, obszernego wstępu, zakończenia oraz bogatej bibliografii zawierającej spisy: materiałów źródłowych, literatury przedmiotu i literatury pomocniczej.

W pierwszym rozdziale autor analizuje rozwój rozumienia pojęcia „wychowania” od wychowania pojmowanego jako „urabianie”, poprzez „wychowanie” jako integralnie rozumiana formacja, aż po „wychowanie” jako wprowadzenie do samowychowania.

Rozdział drugi poświęcony jest ewolucji rozumienia podmiotów wychowania. Od przedmiotowego do podmiotowego traktowania wychowanika